

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 4238/1924.

Ordin

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale.

În conformitate cu concluzul Măritului Congres național bisericesc Nr. 238/879, dispunem, ca și în ziua de 6 Ianuarie 1925 la „Botezul Domnului”, în toate bisericile din eparhie să se poarte „discul mitropoliei”, pentru augmentarea fondului mitropolitan.

Conducătorii oficiilor parohiale publicând de timpuriu poporului credincios purtarea discului, vor îngrijii ca banii ce vor încurge să se administreze cel mult până la 15 Ianuarie 1925 oficiilor protopopești cu raport separat. Oficiile protopopești apoi să facă un conspect despre sumele incurse, care dinoreună cu rapoartele oficiilor parohiale și cu banii, e a se trimite, cel mult până la 15 Febr. 1925, Consistorului.

Pentru înaintarea la timp a raportului și a venitului e răspunzător conducătorul oficiului parohial, care ori s'a adunat mult, ori puțin, e îndatorat a raporta și administra rezultatul la locul său în timpul fixat prin ordinul de față.

Arad, 9 Decembrie 1924.

Joan J. Papp,
Episcop.

Sectele religioase.

Apariția sectelor religioase (adventiști, baptiști, evangheliști, mileniști, studerți de biblie, inochentiști, pocăiți, nazarei, etc.) la noi în țară, poate deveni pericol pentru existența neamului nostru. Unii îndrăsnesc să nege, dar zadarnic o fac. Lucrul e destul de evident. Pentru credința noastră ele pot fi pericol mai

mare ca ateismul în diferitele lui numiri: materialism, monism, liberă cu getare etc. De ce?

Pentru că ateismul atacă religia cu toate ideile ei în general. Atacul se dă într'o limbă științifică cu termeni adânci, încât o mică parte din oameni pricep, sau se țin de acele teorii. Marea majoritate de oameni, habar n'au de asemenea teorii. Sectanții însă nu-s atei, ei cred în Isus Hristos, dar atacă biserica Lui cu toate formele ei tradiționale bazate pe Evanghelia Lui și consfințite de veacuri. Pericolul aicea stă că, ereticii ridică steagul creștin, chiamă lumea la pocăință, dar pe-o altă cale de cât aceea a unei biserici organizate, urmărind scopuri subversive. Ei se întemeiază pe profiții timpurilor vechi, profiță de simplitatea celor cu puțină carte sau fără carte, profiță de starea haotică de după război, de nemulțumirile iscate în orașe și sate, vârează aumite orăzii și cu cuvinte meșteșugite fanatizează inimile credule și sană a discordia. Dacă ar fi o singură sectă, degrabă ar putea fi localizată sau stârpită, dar așa.. s'au ivit atâtea și e mai grea lupta

Am observat un lucru în serviciul meu misionar, că ereticii acum în predicile lor mai rar atacă biserica ortodoxă, de cât pe alte secte. Adventiștii atacă pe evangheliști. Milenistiții pe adventiști și așa mai departe. Cauza stă tocmai în faptul că se văd stânjenți în acțiunea lor, de apariția celorlalți. Prozeleți caută fiecare sectă și în felul acesta neavând număr mare, căci sunt împărțite, au organizații slabe. Fiecare sectă se întreține din darurile și banii ce-i oferă prozeleții. Cu cât are mai mulți credincioși, cu atât organizația e mai tare. De aicea o mulțime de calomni își adresează, și fel de fel de ponosuri. Într'un fel e bine că a intrat dihonnia în ei. E un semn singur de ni-

micire, dar până la nimicirea totală, tot fac mult rău bisericeii, căci multe suflete sunt furate. Statul într'adevăr a acordat prin constituție și prin diferite ordine, libertatea cultelor la noi în țară. Această toleranță există de fapt în toate țările civilizate. Toleranța aceasta dacă nu-i periculoasă pentru Anglia, Franța, Germania, pentru că locuitorii lor sunt conștienți despre credința lor în care s'au născut, apoi nu-i cazul cu noi. La noi este și neștiință de carte și neștiință de credința ortodoxă, în cât prevăd că cu cât toleranța va fi mai mult acordată tuturor năzbâtiilor religioase pretinse culte, cu atât mai sigur va urma o fatală zdruncinare a ființei neamului nostru. În țara unde nu mai este unitate de credință și de iubire de neam, acolo se ivește revoluția sau în ori ce caz se surpă tainic bazele solide pe care a fost clădită țara: Credința și naționalitatea.

Acești eretici — fiecare în grupul lor — declară că sunt mântuiți, iar ceilalți sunt păgâni perduți: preoți, învățători, magistrați, medici, ofițeri, profesori de școli secundare, universitare etc. toți sunt păgâni, numai ei sunt creștini adevărați. Statul le dă toleranța și tot el este insultat în membrii conducători de care e condus. Cuvântul de patrie pentru eretici n'are senz, cu toate că în mod fățarnic declară când sunt strânși cu ușa că se supun statului. Ei visează o patrie cerească, dar așa fel în cât patria pământească nu trebuie să fie apărată, nici ajutată, căci e trecătoare. Poftim idei și idei. Dar prevăd că va veni o zi grozavă pentru neamul nostru. Pentru această toleranță nesăbuită, ei se înmulțesc și se divid în centre mari și amestecate ca credincioși. Printre Români ai și unguri și germani și toate neamurile. Cum din cauza credinței lor deosebite se dușmănesc de tot, ne vom găsi mâine desigur în fața unor lupte sângeroase date între fiii aceleiași patrii. Căci 20 secte vor forma 20 de centre populate, vor forma 20 de certe grozave în privința stăpânirii acestui petec de pământ, care va putea cădea ușor în mâinile oricărui popor dușman care așteaptă acel ceas. Să ne deschidem ochii, căci apariția sectelor este un pericol pentru biserica ortodoxă, dar toleranța lor, înseamnă un și mai mare pericol pentru existența țării.

Darui.

P. Chirica, preot.

Predică

rostită în Dumineca 27-a după Rusalii.

„In vremea aceea învăță Isus într'una din temple“...

Cuvintele aceste care încep sf. Evanghelie de azi sunt des repețite de evangeliști, deoarece întreaga viață pământească a Mântuitorului să resună în această activitate. Cetirea acestor cuvinte îmi dau totdeauna de gândit. Străbat cu gândul până în acel timp și voiesc să mă furișez și eu într'una din acele temple în care învăță El. Il văd stând cu fața-i luminoasă în mijloc, iar de-a dreapta și stânga Lui bătrâni încărunțiți în cetirea și învățarea slovelor răsfoiesc cu frunțile încrețite cărțile, ostenind de-a scoate dintr'acelea *învățătura*. În timpce aceștia se frământă în juru-l, El își ridică ochii împăiengești de lacrimile iubirii spre Cer, arătând că acolo sălășluește *aceea*, pe care aceștia cu atâta zor o caută pe filele învechite. *A-L cunoaște pe Acela* de acolo de sus din cer, aceasta este învățătura învățăturilor.

Cărturarii încovoiați de spate cearcă scripturile, străbat cumintea toată știința cuprinsă într'acele, vor să pătrundă totul ca cugetul lor; ostenesc întru scoaterea dovezilor unul în potriiva celuilalt, fiecare își revindecă pentru sine scoaterea adevărului adevăr. Și peste această ceată a zeloșilor cercetători de litere, se ridică victorioasă figura blândă și senină a Mântuitorului și le zice acestor scrutători ai adevărului: *Eu sunt calea, adevărul și viața*; de voiești să ai adevărul prin Mine îl găsești, de vei să ai viața întru adevăr, în Mine vei afla-o. Ori cum mai zicea: Crede și ai aflat ce dorești!

Și mulți nu-l înțeleg cuvântul și de aceea le zice celor cari îl însoțesc: de nu-mi credeți Mie, credeți lucrurilor pe cari le fac și astfel începe lungul șir al minunilor. Așa și de data aceasta observând că întemplantu se găsește o femeie gârbovită de nepuțință, o cheamă la Sine și o atinge cu mâna spunându-i că s'a slobozit de acum de boala ce era asupra-i. După o gârbovire de optsprezece ani, acum îndreptată femeia, își ridică și ea ochii spre Cer și da măriri lui Dumnezeu. Dar aceia cari alături de Mântuitorul cu spinarea încovoiată cercau slovele și cari voiau să scoată legea numai din litera moartă, prin mai marele templului înfruntă pe Învățător, care prin lucrarea vindecării a călcat porunca care zice: șase zile să lucrezi, iar a șaptea e a Domnului. Vai vouă fățarnicilor, cari orbiți de prejudeții nu vedeți că prin aceea faptă s'a adus tocmai ce porunca la care vă referiți zice să fie a Domnului. Doar cea vindecată în prima ei îndreptare după 18 ani de chin spre Domnul din Cer își îndreaptă vrea mărirea ei!

Întreaga învățătură a Mântuitorului o putem reasuna în cuvintele: *Crede, căci credința ta te va mântui*. Credința însă stă deasupra literelor moarte ale

scripturilor, credința e vie, ea trăește în noi: în inimă, acolo în centrul construcțiunii noastre trupești, de unde prin sânge se poartă în tot trupul. Credința face ca pentru ea să se verse chiar sângele, ce o poartă, ca din acest sânge vărsat fiecare picur să se facă o nouă sămânță în alta și alta inimă. Căci cum zicea Mântuitorul: „Adevăr grăiesc vouă, grăunțul de grâu căzând pe pământ de nu va muri, singur rămâne, iar de va muri multă roadă aduce“. Aceasta este jertfa, martiriul!

Martiriul cimentează temelia tuturor realizărilor în cursul istoriei: Creștinismul se lățește doar stropit de sângele atâtor sute și mii în care sânge trăiește credința în Hristos. Mândra noastră țară își pune temelia solidă pe moaștele atâtor martiri fără nume, cari din cele mai îndepărtate timpuri au conlucrat la întemeierea ei, unii prin cruce și prin cuvânt, alții cu scrișul și cartea, iar în timpul din urmă sute de mii prin brațul, spada și sângele lor — tot atâtea jertfe aduse prin credință.

Învățătura adevărată nu constă dar numai în știința seacă turnată în slove moarte, ea trebuie să fie străbătută de duh, trebuie să devie credință care trecută prin sânge se face jertfă. Slova cărților va rămâne moartă, dacă nu va învia prin duh. Duhul e în suflet, sufletul e încarnat în inimă, iar inima ta creștine să fie plină de credință. Deschideți deci inima să poată intra în ea Hristos: calea, adevărul și viața.

Între știință și credință nu trebuie să fie o prăpaștie, ce durere la noi e evidență, de aruncăm privirea spre apus, acolo nu vom găsi. Imi spunea nu de mult un prieten sosit din America, care a avut fericirea a petrece un an în Franța, iar altul în Anglittera, că bisericile pe acolo sunt ticsite de lume. Da fiindcă acolo slova moartă a științei se înmoaie în apa vie a credinței, căci știința și credința niciodată nu au fost dușmane, numai acei cari le purtau nu le înțelegeau rostul. Minte să ne fie trează, iar inima deschisă că numai așa vom putea aduce fructul adevăratei învățături: jertfa.

Iți dau un sfat creștine pe care îl urmezi și eu întărește-te rostind din deplina-ți conștiință versurile lupte dintr'o inimă ortodoxă:

Tu fii soldatul jertfei mari depline;
Ca dintr'un bob să odrăslească mia,
Cu sângele tău cald stropește glia! Amin.

Arad, la 6 Decembrie 1924.

Prof. C. Turicu.

Indemnuri pentru viața creștină.

Intrați prin poarta cea strimță, că largă este poarta și lată calea care duce la perire și mulți sunt cari întra prin ea, că strimță este poarta și îngustă calea care duce la viață și puțini sunt eari o află. Mt. 7. 13—14.

Între multele și preafrumoasele învățături pe cari ni-le-a lăsat, cel mai strălucit dascăl al lumii, Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos, o aflăm și pe aceasta, prin care, atât de lămurit, ni-se desighează o normă de viață, ni-se îndreaptă mintea și voința noastră spre calea cea adevărată, ce duce spre ținta finală a existenței noastre, care este fericirea cea de veci a sufletului nostru, în împărăția cerurilor, unde sceptrul dreptății este sceptrul împărăției. Îndeplinirea voinței lui Dzeu, care s'a descoperit oamenilor prin toate timpurile, căci așa zice Apostolul neamurilor, Pavel, în epistola către Ebrei la cap. I. 1. Dupăce în multe locuri și în multe chipuri vorbi Dzeu de demult părinților noștri prin profeți, la sfârșitul acestor zile ne vorbi prin Fiul, — este cea mai mare cerință și chiar neomisibilă, pentru a putea ajunge de-a dreapta Tatălui, în urma judecării vecinice.

Voința lui Dzeu este atât de bine de terminată și prin aceste cuvinte, isvorate din sufletul și desprinse de pe buzele Domnului nostru Isus Hristos. Lipsit de orice păcat, fără nici o răutate în sufletul său plin de iubire față de omenirea de căzută în noroiul fărădelegilor, în tot timpul activității sale mesianice, s'a nizuți, ca prin învățături și fapte extraordinare, să scoată neamul omenesc din pădurea întunecului la luminișul adevărului, s'a nizuț să deie omenirii întregi o lege, care să existe prin toate timpurile, și să aibă la bază, cele trei virtuți pe cari Dzeu le-a sădit în sufletul omului: credința, speranța și iubirea.

Dragostea lui Dzeu față de omenire a fost mare în toate timpurile, culmea însă s'a ajuns-o atunci, când a trimis în lume pe fiul său cel iubit, ca acesta să pătimească și să moară, să moară dinpreună cu păcatele oamenilor, iar oamenii să rămână și să vieze, ca drepti, înaintea lui Dzeu și împăcați cu El.

Păcatele, acelea buruieni rele și otrăvitoare au fost cauza decăderii multor popoare, înainte de venirea Fiului lui Dzeu pe pământ, în mijlocul oamenilor chinuți, și de aceea El în toate părțile pe unde a umblat în timpul scurt petrecut pe pământ, a sămănat în sufletele oamenilor grăuntele unei astfel de învățături, pe care păstrându-o în suflet ajungem să fim fericiți pe pământ, iar în ziua cea de apoi, fără frică și cutremur, să ne putem arăta în fața judecătorului cerului și al pământului.

Învățătura lui este apa cea vie din care adăpându-ne în toată viața noastră, nu vom mai înseta niciodată, și nici nu vom mai fi soli închinărilor și

patimilor. Intrați prin poarta cea strimță și mergeți pe calea cea îngustă a zis Domnul nostru Isus Hristos, atunci când vorbea poporului, despre împlinirea voinței lui Dzeu, care este condițiunea fără care, nu se poate dobândi fericirea de veci.

Locul fericirii de veci l-a asemănat Isus cu o cetate la care duce o cale îngustă, și la aceasta cale ajungem prin o poartă strimță.

Viața unui om virtuos, întocmai așa este cași o cale colțuroasă și îngustă, fiindcă virtuțile îl întramează pe om de a se abate de bunăvoie dela ordinea voită de Dzeu și de a scăpa din vedere învățăturile dătătoare de viață ale aceluia, care prin scumpul și nevinovatul său sânge a stințit crucea cea de pe Golgota.

Fiind noi calăuziți în viață de virtuți ne ducem unde ne îndreaptă gândul legat de dragostea către Dzeu și către fapte bune, ne îndreptăm pașii într'acolo unde ni-să dă ocaziune să ne îndeplinim datorințele de creștini adevărați, având o viață virtuoasă suntem feriiți de a ne îndrepta privirea spre acel domn, care ne-ar putea rătăci spre arborele cel plin cu fructele veninoase ale păcatului.

Calea virtuților este calea cea îngustă, adică drumul cel tras de Dzeu, pe care avem noi să mergem în toate zilele vieții noastre, căci altcum la orice abatere dela această cale, nu mai suntem împăcați cu noi înșine, întâiu ne pedepsește conștiința prin muștrare, apoi ne urmăzește pedeapsă prescrisă de legile făcute de oameni și în urmă ne vine pedeapsă dela cel mai drept judecător, care nu greșește niciodată, care judecând fără greșală și după dreptate, dă fiecărui „după căle lui și după rodul faptelor lui“. Ierem. 17, 10.

Numai când ne trăim viața în conformitate cu legile date de Dzeu, prin cari leg Dzeu ș-a exprimat voința sa, numai atunci mergem noi pe calea cea îngustă pe calea cea luminoasă și curată.

Pentru individ și pentru întreaga societate omenască, aceasta este calea adevăratei înfloriri, calea ce duce spre comunitatea de viață cu Dzeu, care este singurul scut în care ne mai putem încrede.

Psalmistul David declară de fericită starea de reciprocitate între Dzeu și om când zice: „Fericit este poporul a cărui stăpân e Domnul“. Ps 144. 15

Când noi ne facem datorințele față de Dzeu, față de noi și față de aproapele nostru, putem să ne numim niște drumeți cari mergem înainte, spre ținta finală a existenței noastre, pe calea cea îngustă recomandată de Fiul lui Dzeu, regeneratorul omenirii, care până la venirea lui în lume se svârcolea, fără nici un ajutor, în noroiul cotropitor al păcatelor.

Calea cea îngustă recomandată de Domnul a fost urmată cu bucurie de foarte mulți creștini. Viața lui Vasile cel Mare Archiepiscopul Cezariei Capadochie

și faptele ce le săvârșea el în urma răului de care era patruns nentru lgea lui Hristos, este oglindă curată în care putem vedea, cum virtuțile florile frumoase din calea cea îngustă recomandată de Domnul Hristos îl înalță pe om chiar și în fața înimicilor săi. Impăratul Valent îl amenință pe Vasile cel Mare, prin prefectul său Modest, cu vinderea averilor, cu exil și cu moarte, dacă nu se va face eritic, trecând la arieni. „Eu nu mă tem de nimic — a tăspuns Vasile cel Mare; — de vinderea averilor nu, fiindcă n'am altă decât hainele și cărțile mele; de exil nu, fiindcă tot pământul e al bunului Dzeu și în tot locul îi pot să-i slujesc; de moarte nu fiindcă ea nu poate decât să mă apropie mai uite de patria de care suspin atâta“

Aceasta virtute morală a bărbăției a fost cea mai frumoasă podoaba sufletească a multor dintre creștini cei dintâiu, cari cu fruntea ridicată și fără nici o frică priveau moartea în față și mureau pentru Hristos și pentru învățăturile Lui.

Cea mai mare și cea sublimă pildă de tărie și de rezistență împotriva ispitelor, cari îl pot abate pe om dela calea cea îngustă, a fost Mântuitorul nostru Isus Hristos, care deja la începutul lucrării sale mântuitorul, s-a luptat cu ispititorul ca un adevărat erou și la biruit zicâ du-i: fgi dela mine Satano, tu nu știi că scris este Domnului Dumnezeuului tău se te închini și lui munca să-i slujești.“ Mt 4 10

Deși este aspră și destul de grea viața virtuoasă, totuși numai ea este unica care ne aduce fericirea veșnică a suflului în împărăția lui Dzeu.

Pe această cale să mergem noi plini de încredere în promisiunea Mântuitorului nostru Isus Hristos, cuprinsă în cuvintele pe cari le-a rostit odinioară Apostolilor săi: „In casa Părintelui meu multe locașuri sunt, voiesc să merg să gătesc vouă loc și de merg să gătesc vouă loc, iarăși voi veni ca să vă dau la mine, ca unde sunt Eu și voi să fiți.“ (Ioan 14. 2. 3.

S. Șiclovan.

Femeile în serviciul bisericii.

Preocupările bisericii ortodoxe tind, ca să atragă cât mai mulți mireni pentru răspândirea cuvântului D-lui nostru Isus Hristos. Femeile creștine pot face foarte mult în această direcțiune.

Ca să văză și cetătorii noștrii, cum își înțelege rostul și chemarea creștinească, o distinsă femeie, dna principeasă Alexandrina Cantacuzino, publicăm cuvântul ei cald, rostit la congresul Asociației „Andrei Șaguna“, a clerului ort. din Ardeal, ținut în Oradea-Mare. Ce ne spunea:

*Înalt Prea Sfințite Părinte!
Prea Cucernici părinți!*

„Am crezut de datoria noastră să răspundem la chemarea Sf. Voastre venind la acest congres, să vă aducem salutul Societății „Ortodoxe Naționale a Femeilor Române“, care este pururea în slujba Bisericii noastre. Nici odată poate nu ne-am găsit în vremuri mai întunecate, nici odată menirea bisericii noastre nu a fost mai mare și mai plină de răspunderi. De aceea socot ca prezența noastră aci, a mirenilor, este dovada grijii obștești ce ne-a cuprins pe toți. Alergăm din toate unghiurile țării spre altare pentru a ne ușura sufletele pline de îngrijorare. De ce această stare de lucruri? Unirea sfântă, așteaptă de veacuri s'a înfăptuit și s'a întrunit la olaltă toate ținuturile surori cu graiu dulce românesc. Am văzut neamul nostru șezându-se cu cinste în istoria lumii, ne-am regăsit părinți și frați, câmpiile mănoșe, munți noștri falnici au tresărit iarăși la auzul doinelor noastre, cântate acum în farmecul liniștii de toți fiii țării. Cu tot acest belșug de bucurii pământești nimeni nu este într'adevăr mulțumit, ura, pizma și cearta ne turbură pe toți, așezarea firească normală și sănătoasă a vieții este răsturnată, nimeni nu mai știe ce vrea, nici încoro merge pustiul se întinde în jurul nostru și întunericul îniră în sufletele noastre, care cu groază văd porțile iadului deschizându-se. Biserica Națională, biserica ortodoxă, care ne-a ligănat, care ne-a mângăiat atât amar de vreme, biserica ocrotitoare a ființei noastre etnice pare că a amorțit. Ea vede criza morală care atinge forțele vii ale Societății Românești și însăși alcătuirea statului în tot complexul ei. Inșă cu durere o mărturisim că nu vedem ridicându-se. Urașul care cu crucea în mână în numele Domnului să strângă oastea și să oprească această descompunere a vieții noastre sociale.

Prea cucernici Părinți, suflet, românesc se perde, copiii noștri, floarea viitorului, se ofilesc trupește și se orăvesc sufletește. Prea cucernici Părinți, as ultati ruga fierbinte ce vă facem în numele a mii de ființe, salvați biserica străbună care este încătușată și nu își mai poate îndeplini menirea de străjer neînduplecat în mijocul acestui haos când nimeni numai știe să deosebească binele de rău, cinstea de necinste, lumina de întuneric, vedem fariseii venind ca ciocli pe aceste plaiuri, că tind în numele Domnului să ne despartă pe unii de alții, să ne învrăjbească și încetul cu încetul sub scutul umanitarismului, iubirii de aproapele, al libertății de conștiință, caută să ridice cetățile de înstrăinare ale sufletului românesc. Sectele se înmulțesc, simțindu-se boala ce ne-a cuprins ne sosesc doctorii din toate părțile și pe când aceștia se străduesc a ne împărți în tagme ușor de învins noi în loc să strângem rândurile și să facem zid în jurul singurei puteri permanente, care n'a încetat veacuri dearân-

dul sub atâtea împrejurăritrege să ne apere și să ne ție închegați, noi astăzi ne pregătim să deschidem largi ușile acestui ultim cuib de apărare națională care este biserica ortodoxă, ne pregătim să încheem un tratat cu cea mai puternică biserică din lume, tocmai în ceasul când suntem mai slăbiți și mai desbinați. Facem acest lucru acest lucru tocmai când Eranța catolică, speriată iarăși de iscusința diplomaților dela Roma și de amestecul lor în treburile ei interne, rupe pentru a nu știu câta oară legăturile cu Roma, ne încredem noi mai tari oare în apărarea autonomiei noastre interne decât distinșii oameni de Stat al republicei franceze, credem noi oare că în mijlocul multiplelor probleme, care ne solicită în lipsa coplectă de directivă morală în care ne sbatem, vom putea noi să ținem piept manoperilor diplomației europene adăpostită sub scutul unei biserici care veacuri derându-l aici în Ardeal mai ales ne-a combătut cu cea mai mare cerbicie?

Nu avem oare noi datoria întâi să facem unificarea sufletească a poporului nostru, să ne organizăm complex biserica ortodoxă, dându-i în diriguirea vieții morale puteri nelimitate; nu avem noi mai ales marea sarcină a căutat întâi între noi Români de același sânge să ne unim sufletul la altarul Domnului care ne-a așezat pe același colț de pământ ca să trăim ca frați în aceeași credință în dureri și bucurii, nu se putea oare să găsim calea care să ne contopească ca fii ai aceeași tulpine? De nu se putea aveam totuși datoria să facem această încercare înainte de a deschide larg ușile mosafirilor străini, în casa noastră; de sigur nimic nu este încă pecetluit dar totuși convorbirile pe care l-am avut sunt destul de înainte ca să ne slăbească în fața unei probleme în care trebuia să fie o unanimitate de păreri între toții fiii țării. Astăzi această chestiune importantă fiind pusă, de sigur că lupte vor urma în jurul ei, ne dăm bine seama că această țară, avea nevoie de liniște și măcar altarele să fi fost lăsate rugilor nesfârșite, noi lupte nu vrem cu nimeni căci biserica noastră a fost, este și va rămâne biserica mamă care vrea să-și cuprindă toții copii săi.

Noi și astăzi dela aceasta veche episcopie, legată de tot trecutul istoric al desvoltării noastre, facem această rugăciune către Dumnezeu părinților noștri să ne liniștească pe toți și să ne readucă ca o singură turmă sub conducerea Sfântului nostru păstor. Noi în iubirea nesfârșită ce o avem pentru biserica ortodoxă și în credința că ea este singura pavază a neamului acesta, nu am vrea să o vedem silită să osândească pe unii din fiii acestei țări. Totuși de nu se va putea, dacă glasul rațiunii, dacă chemările celor din morminte, dacă porunca ce se desprinde din tot trecutul nostru de luptători ai credinței ortodoxe nu va slujî pentru a deschide ochii celor ce nu vor să vadă și urechile celor ce nu vor să audă, dacă

Însăși minunea dumnezeiască nu va opri rătăcirea cea din urmă atunci ne vom ridica cu puteri nebănuite și potop va fi căci biserica ortodoxă va apăra fără șovăire viața vecinică a fiilor săi. Acestea nu sunt cuvinte spuse în deșert, aceasta este svâcnirea însăși a voinței unui neam care știe că pe această chestie se pune pentru el însăși problema de a fi sau de a nu mai fi: Haosul slăbiciunile de aștăzi, lipsa de voință, de hotărâre, toate se vor spulbera într-o secundă, în fața impulsului misterios care în anumite ceasuri se ridică din geniul specific al neamurilor și sfărâmă totul în fața lui. În acele ceasuri, de se vor ivi, să o știți prea cucernici părinți, la locul de răspundere va fi Societatea „Ortodoxă Națională a Femeilor Române“, care nu va precupeți nici un sprijin pentru biruința bisericeii noastre cea ce va fi biruința însăși a neamului românesc. Până atunci trebuie ca împreună cu Sfințiile Voastre să pornim lupta de renaștere morală, socială și familiară, care cu ajutorul bisericeii să ne scape de urgia celor rătăciți.

Sunt mulți oameni de treabă și aci și în vechiul regat, sunt multe comori ascunse, sunt multe pietre prețioase copleșite de neghină, sfințiile voastre apostolii lui Hristos, aveți puțința cu ajutorul darului Domnului să întăriți pe cei buni, să ridicați pe cei slabi, să vindecați pe cei bolnavi, să luminați pe cei răi. Dumnezeu să vă ajute pentru desrobirea sufletelor noastre și înălțarea poporului acesta. Aveți aci în fruntea Sfințiilor Voastre pe cel mai viteaz dintre Episcopii noștri, acela care a fost lovit ca ostașul Domnului, în serviciul țării, îl rugăm respectuos să sune goarna, care să strângă pe toți ortodoxii în jurul bisericeii străbune, singura călăuzitoare a sufletului românesc. (Aplauze prelungite.)

Societatea regală de geografie.

D. Mehedinți asupra moldovenilor de peste Nistru

Societatea regală română de geografie a ținut Joi seara, în amfiteatrul Fundației universitare Carol I, adunarea generală sub președinția d-lui general Coandă.

D. profesor S. Mehedinți, a făcut o importantă, comunicare despre „Moldovenii de peste Nistru“.

D-se spune că nu numai înainte de război, dar chiar acuma, după întregire, elementul românesc îl găsim de jur împrejurul granițelor noastre. E în Cehoslovachia ca și în Ungaria, în Banat el se întinde mult de tot până aproape de Belgrad, în Bulgaria, în ținutul Vidinului, avem peste 30 de sate românești.

Elementul românesc s-a întins însă foarte mult în valea Nistrului, în vechia Moldovă dintre Prut și Nistru și peste acest râu.

Poporul românesc de pretutindeni este cu mult mai vechi decât epoca lui Traian.

Cei dintâi locuitori ai ținuturilor răsăritene ac

în valea Nistrului, au fost românii cu 500 ani înainte de Christos. Acei „Goți ai Nistrului“, de cari vorbea Herodot, nu-s decât românii moldoveni.

Harta lui Ptolomeu însuși arăta că românii se întindeau până la Nistru și peste Nistru. Spre finele evului mediu, tot românii sunt cei cari au ținut piept valurilor asiatice aci în răsărit.

Miliucoff, profesor rus, spune că în veacul al 13-lea și al 14-lea nici pomeneală nu era de populație slavă în tot sudul Rusiei. Singurul popor la Nistru erau românii.

În secolul al 14-lea numai noi și ungurii ne găseam în plină ofensivă în spre răsărit și de ruși nici nu se pomenea.

Conferențiarul pomenenește de domni de ai noștri, ca Ștefan Bogdan care la anul 1387 a restaurat cetatea Hotinului, apoi Alexandru cel Bun, care a domnit la Tighina, la Cetatea-Albă. Mai apoi Ștefan Vodă, care a întărit tot malul Nistrului.

De oarece românii în secolul al 14-lea stăpâneau toată valea Nistrului, și aveau cetățile, podurile, etc., le-a fost foarte ușor să treacă atunci și peste Nistru.

Când mai târziu turcii au ocupat gurile Dunării și sudul Basarabiei, au recunoscut întinderea elementului românesc, până la Nistru și peste acest fluviu.

Ei au dat drept românilor să aibă un hatman al lor, peste Nistru și un voevod dincoace de Nistru.

După unele statistici rusești avem un milion de români peste după cea mai recentă — tot rusească — avem peste 600.000 români. Ei posedă azi cel mai bun pământ de lucrat din Rusia.

Moldovenii de peste Nistru suut conștienți românismului lor.

Ce este nou în politică?

Comuniștii din nefericita Rusie sovietică nu se mulțumesc numai cu distrugerea țării lor, ci caută prin revolte, atentate, luptele civile, se producă stări de anarhie și în țările din toată lumea. Lor li se pare, că cel mai prielnic teren îl au în balcani și în țările baltice. Dar ori unde își ridică comunismul capul, statele iubitoare de ordine îl sugrumă în fașe. Așa în Estonia la Reval comuniștii prin revoluție au pus mâna pe mai multe instituții publice, ca poșta, telegraful și gară. Rebeliunea a fost imediat înăbușită, cu sacrificiu, de vieți omenești.

Comuniștii au ucis pe ministrul comunicațiilor. În Reval s'a proclamat imediat starea de asediu iar nenumărați comuniști trimiși înaintea curții marțiale.

În Egipt, după o intervenție energetică a Angliei, liniștea a fost pe deplin restabilită. Noul guvern a lui Ziwar pașa a primit toate condițiile impuse de Anglia. Studenții încep frecventarea cursurilor. Restabilindu-se liniștea, trupele engleze au părăsit Sudanul, precum marinarii clădirile vămii din Alexandria.

În Italia lumea pare saturată de dictatura fascistă a lui Musollini. Dela asasinarea lui Matteotti, prestigiul fascismului a scăzut mult, opoziția se întărește, și dacă Musollini nu va găsi modalitatea unei politici de moderațiune, de muncă serioasă și de disciplină, opera lui e pe sfârșite. Frământările sunt cu mult mai mari, decât să-și mai poată admite gestul de un dictator cu putere absolutistică.

Comuniștii din Rusia cred că au făcut mare ispravă susținând Egiptul și Sudanul în lupta pentru independență.

Un partid care pierde tot mai mult din încrederea de până a partizanilor săi, e partidul fărăniste. Acest partid alcătuit din cele mai eterogene elemente, era firesc, ca odată să ajungă la un punct mort. Prezența în partid a lui Stere și a lui Lupu a fost compromițătoare. Astfel cu toată importanța ce și-o dă, partidul în timpul din urmă este părăsit de elementele serioase iar programul său atât de odios încât partizanii n-au sprijinit organul „Aurora” care a trebuit să dispară.

Guvernul a depus în corpurile legiuitoare proiectul pentru apărarea ordinii publice, care a fost prezentat și șefilor partidelor de opoziție să-și spună cuvântul. Dl general Averescu a aprobat întru toate proiectul, fiind că trebuie să se găsească sancțiuni pentru toți cari conspiră contra statului, foc comploturi, fac anarhia în țară.

Un fost deputat rus despre chestia Basarabiei.

— „Dela țarism la comunism”. —

Într-o carte apărută de curând la Paris, sub titlul: „Du tsarisme au comunisme”, al cărei autor e d. Gr. Alexinski, fost deputat în Duma rusească, găsim următoarele observațiuni și aprecieri asupra politicii exterioare a sovietelor rusești, în legătură cu refuzul guvernului din Moscova de a recunoaște statutul Basarabiei.

Iată ce scrie d. Gr. Alexinski:

„În ce privește România, am mai spus că dela

începutul domniei lor, bolșevicii au luat o atitudine dușmănoasă față de români, cărora le-au confiscat tezaurul ce fusese depus la Moscova, în timpul războiului.

Un alt prilej de conflict între Soviete și România, este și Basarabia, pe care românii au ocupat-o în 1918.

Cerând evacuarea Basarabiei de români, bolșevicii pozează în apărători ai patrimoniului teritorial al Rusiei. *Dar aceasta nu e decât o prefăcătorie, de oarece după cum am văzut, guvernul bolșevic împarte Rusia fără nici o sfială; a cedat regiuni locuite de ruși Estoniei, Letoniei și mai ales Poloniei. Ceeace preocupă guvernul bolșevic, nu e salvarea intereselor naționale ale Rusiei, ci păstrarea propriei sale stăpâniri asupra Rusiei și întinderea ei în lume prin mijlocul unei revoluții comuniste internaționale. și ura bolșevicilor împotriva României se explică mai ales prin faptul că ei consideră România, aliată cu Franța, ca o piedecă a expansiunilor exterioare și ca o pavază împotriva năvălirii hoardelor sovietice în Balcani și Ungaria.*

Cât despre problema propriu zisă a Basarabiei, ea prezintă un alt caracter decât acela al chestiunii teritoriilor ruse de Polonia. Nu se poate tăgădui că din punct de vedere etnografic și național, Basarabia este locuită în parte, de români. Ca atare, nu se poate adresa României, în chestinea Basarabiei, aceeași imputare ce se poate aduce pe drept, Poloniei, cu privire la chestiune teritoriilor ruse, pe care le-a luat sub stăpânirea ei.

Dar rușii pot dori, firește ca problema Basarabiei să nu fie rezolvată printr'o acțiune unilaterală și ca soluția ei dreaptă să rezulte printr'o înțelegere amicală între Rusia și România, o înțelegere, în care drepturile naționale și legăturile etnografice să fie luate în seamă și tot astfel voința populației. Rusia și România, cari au o graniță comună foarte întinsă, și ale căror interese principale nu sunt de țel opus, trebuie să știe să se înțeleagă. Dar e dela sine înțeles, că existența regimului bolșevic în Rusia, face cu neputință această înțelegere ce nu va putea fi înfăptuită de cât de guvernul național rus, care va înlocui pe acela al sovietelor“.

INFORMAȚIUNI.

Retribuția preoțească. Pe trimestrul Octomvrie-Decemvrie 1924, a sosit la Consistor și deja s'a început distribuirea ei.

În reverendă. În conformitate cu un decis mai nou al Sfânta lui Sinod, toți profesorii preoți dela teologiei, profesorii de religie și catih și preoți, sunt obligați a se prezenta la oarele de religie, la conferințele profesionale și la orice act sau festivitate publică, îmbrăcați în reverendă.

Aviz oficios! Provocăm P. O. Oficii protopresbiterale și Onor. Oficii parohiale, să administreze aici cel mult până la 20 Decembrie 1924 toate *contribuțiile diecezan rez-tante și curente*, rămânând răspunzători — pentru neexecutare și întârziere, — conducătorii oficiilor.

Consistorul diecezan.

Sfințirea clopotelor Sf. Mănăstiri H-Bodrog. A avut loc Duminecă în 7 Decembrie a. c., prin P. S. Sa părintele Episcop diecezan *Ioan I. Papp*, asistat de ieromonahii sf. Mănăstiri și diaconul episcopesc din Arad, fiind de față un mare număr de credincioși din comunele învecinate. După sfințirea apei și stropirea celor două clopote noi, P. S. Sa a ținut mulțimei o înălțătoare cuvântare plină de îndemnuri și sfaturi părintești.

Academia Ortodoxă. Societate academică a teologilor români în Cernăuți. Sediul: Reședința Mitropolită, Str. Dr. Repta Nr. 2, s'a constituit în adunarea generală ordinară din 20 Noembrie 1924 pentru anul administrativ 1924-25, alegând următorul comitet: Președinte: Rinaldo Vasiliu, vice președinte: Mitrofan Tanasiuc, secretar I: Cornel Moga, secretar II: Emilian Leucuța, cassier: Gheorghe Ieremia, econom Nistor Popescu, controlor: Valeriu Matei, preș. secției literare: Ștefan Lupșa, preș. com. muzicale: Emilian Leucuța.

Cinste lor! Vesteste lor Unirea dela Blaj următoarea „știre mărunță”: P. Ven. Ordinariat arhidiecezan — blăjan — apedepsit pe preoții *Ioan Ursu* din Ucea de sus, și *Gheorghe Jurcovan* din Drăguși pentru apostazie, cu degradare, „Ipsindu-i pentru totdeauna de toate drepturile și prerogativele statului preoțesc”. — Numiții preoți „apostați” își au cu toate acestea drepturile și prerogativele preoțești *în sinul bisericii la care au revenit*. Părăsirea doctrinelor, primjdioase pentru neam și țară, este datorie, care numai la Blajul de astăzi se pedepsește cu „degraeare”... Cinste se cuvine acestor preoți!

Locuitorii Ardealului și Banatului. După cele mai nouă date, Ardealul împreună cu Banatul are 5529,500 suflete, dintre cari sânt români 3 280,950 alți creștini 2,016,920, evrei 231,630. Așa dară 59.34 la sută sunt români, 36.47 la sută alți creștin 4.19 la sută evrei. — Dintre acestea locuiesc la sate 4600,000; români 3,000,000, alți creștini 1,500,000, evrei 100,000. La orase locuiesc 280,000 români, 516,920, alți creștini, 131,630 evrei.

În Maramureș, nu este iarnă. Maramureșul contează în studiile pluviometrice și meteorologice ca aproape cel mai umed și ținut din țară. În toți anii, vara ploua mult, iar iarna, care venea foarte de timpuriu, cădea o foarte mare cantitate de zăpadă. Ținutul este așa de umed că rar găsești casă de zid în Sighețul Maramureșului care să nu fie grosioasă

Anul acesta însă observăm o rară excepție. Din August n'a mai plouat de loc, iar zăpadă — deși suntem în Decembrie și deși în restul țării au căzut adevărați troeni, — n'am văzut în Maramureș decât timp de câte va ore, după care s'au topit fulgii. De aceia se obsearvă aici o secetă de care bătrânii nu-și aduc aminte.

Se știe că în Maramureș gospodăriile sunt așezate pe culmile dealurilor și munților de unde țâșnesc destule isvoare cari dau apă pentru necesitățile gospodăriei. Astăzi aceste izvoare în urma secetei, au secăt coplet, iar beți oameni scoboară kilometri întreg până în văi pentru adăpat vitele. Și tot de acolo aduc și apă pentru gospodărie.

Dar și la altitudini mai mici au secăt multe isvoară și fântâni. În Sigheț au secăt aproape jumătate din fântâni.

Timpul se menține încă frumos de parcă am fi în Martie; cerul fără nori și în Maramureș aproape n'am înregistrat temperaturi sub zero.

Lumea însă așteaptă cu îngrijorare sfârșitul acestui timp frumos, neobicinuit în Maramureș, după care ne așteptăm la o iarnă foarte grea.

AVIZ. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Românului Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură*; *construiesc orice planuri de casă școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

CONCURS.

Concurs repetit.

Rez. Cons. 3783/924. Pentru îndeplinirea parohiei a doua din Bârsa, tractul Buteni, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Dotăție: 1. Sesia beneficiată de fostul preot.

2. O grădină parohială.

3. Bir și ștole legale.

4. Intregire dela stat negarantată de parohie. Diferitele contribuții după beneficiu cad în sarcina alesului.

Catehizarea și predicarea regulată este deobligatoare.

Parohia este de cl. II-a, dar sunt admiși la concurs și cei cu cvalificație de cl. III-a.

Reflectanții să urmeze dispozițiilor regulamentare.

Comitetul parohial.

F. Roxin, protopop.

—□—

3-3

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.